

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 07.01.2016, sp. zn. 14 Cmo 348/2015, ECLI:CZ:VSPH:2016:14.CMO.348.2015.1

Číslo: 118/2018

Právní věta: Likvidátorovi jmenovanému soudem do funkce v období od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2013 se stanoví výše jeho odměny a náhrada hotových výdajů podle vyhlášky č. 479/2000 Sb., o odměně a náhradě hotových výdajů likvidátora a člena orgánu společnosti jmenovaného soudem, bez ohledu na to, kdy likvidace skončila, a kdy soud o odměně a náhradě hotových výdajů likvidátora rozhoduje (tedy i v případě, kdy likvidace skončila a soud o těchto nárocích rozhoduje po 1. 1. 2014).

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 07.01.2016

Spisová značka: 14 Cmo 348/2015

Číslo rozhodnutí: 118

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Likvidace obchodní společnosti

Předpisy: § 3043 odst. 2 předpisu č. 89/2012Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze potvrdil ve výroku I. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2015, sp. zn. 74 Cm 226/2012.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Soud prvního stupně v záhlaví uvedeném usnesením určil Ing. P. V. odměnu za provedenou likvidaci společnosti T. service s. r. o. (dále jen „společnost“) ve výši 5 000 Kč (výrok I.), na náhradě hotových nákladů spojených s likvidací mu přiznal částku 4 752,20 Kč (výrok II.) a dále rozhodl, že Ing. P. V. je povinen vrátit českému státu na účet soudu prvního stupně nevyčerpaný přeplatek zálohy na náklady likvidace ve výši 247,80 Kč (výrok III.).

2. Výrok I. usnesení soud prvního stupně odůvodnil tak, že podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 479/2000 Sb., o odměně a náhradě hotových výdajů likvidátora a člena orgánu společnosti jmenovaného soudem (dále jen „vyhláška“) skončí-li likvidace dříve, než je zjištěna výše likvidačního zůstatku, nebo nedostačuje-li likvidační zůstatek k úhradě odměny likvidátora, náleží likvidátorovi odměna ve výši 1 000 Kč. Soud prvního stupně s přihlédnutím k administrativní náročnosti likvidace (vycházející z obsahu zprávy o jejím průběhu) přiznal likvidátorovi dle § 4 odst. 2 vyhlášky zvýšenou odměnu v

maximální možné výši 5 000 Kč.

II. Odvolání a vyjádření k němu

3. Proti usnesení soudu prvního stupně podal Ing. P. V. odvolání, namítaje, že soud prvního stupně postupoval nesprávně, jestliže mu přiznal odměnu ve výši 5 000 Kč. Odvolatel poukazuje na § 7 odst. 1 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob (dále jen „nařízení“), jímž byla podle odvolatele zmíněná vyhláška nahrazena, jež umožňuje přiměřené zvýšení odměny likvidátora v obdobných případech až na 20 000 Kč. Odvolatel při likvidaci společnosti vynaložil nejméně 50 hodin v odvolání popsané odborně náročné práce, a po zdanění přiznané částky obdrží méně než „minimální hodinovou mzdu v národním hospodářství“. Soud prvního stupně měl při určení výše odměny likvidátora postupovat podle nařízení, nikoliv podle vyhlášky. Ke zvýšení odměny likvidátora podle § 7 odst. 1 nařízení na částku 7 000 Kč přistoupil odvolací soud i v dalších případech; k tomu odvolatel odkazuje na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 3. 2014, č. j. 14 Cmo 102/2014-88. Odvolatel proto požaduje, aby odvolací soud „zamítl“ usnesení soudu prvního stupně a uložil soudu prvního stupně „přehodnotit výši odměny za provedenou likvidaci dle časové a faktické náročnosti likvidace společnosti“.

III. Důvodnost odvolání

4. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 212 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

5. Předně odvolací soud připouští počáteční nejednotnost rozhodovací praxe soudů prvních stupňů a odvolacího soudu při stanovení výše odměny likvidátora v případech, kdy k nařízení likvidace a jmenování likvidátora došlo v období od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2013 a rozhodováno o odměně a náhradě hotových výdajů likvidátora bylo v období od 1. 1. 2014.

6. Avšak přinejmenším rozhodovací praxe podepsaného odvolacího soudu se nyní přiklání k tomu, že v případech popsaných v předchozím odstavci je třeba vyjít při stanovení výše odměny likvidátora (a též náhrady jeho hotových výdajů) z právní úpravy účinné v době, kdy byl likvidátor soudem jmenován do své funkce; k závěru o aplikaci vyhlášky ve shora popsaných případech dospěl Vrchní soud v Praze též např. v usnesení ze dne 27. 5. 2015, č. j. 7 Cmo 631/2014-58, či ze dne 5. 10. 2015, č. j. 7 Cmo 231/2015-35.

7. Předně je třeba vyjít z toho, že vyhláška i nařízení jsou podzákonné právní předpisy; vyhlášku vydalo Ministerstvo spravedlnosti k provedení § 71 odst. 9 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 370/2000 Sb. (dále jen „obch. zák.“), podle něhož Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou pravidla pro určení výše odměny likvidátora nebo člena orgánu společnosti jmenovaného soudem, a v jakých případech náhradu hotových výdajů a odměnu likvidátora hradí stát. Nařízení vydala vláda k provedení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, a zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

8. Není sporu o tom, že likvidace obchodní společnosti nařízená soudem před 31. 12. 2013 se dokončí podle tehdejší právní úpravy, jak vyplývá z přechodného ustanovení § 3043 odst. 2 věty první

o. z., podle něhož bylo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto o zrušení nebo přeměně právnické osoby, postupuje se podle dosavadních právních předpisů, nerozhodne-li příslušný orgán právnické osoby do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, že se uplatní postup podle tohoto zákona (druhá část této věty se přirozeně uplatní pouze v případě dobrovolné likvidace). Stejně tak postavení likvidátora (např. jeho odvolání, vzdání se funkce), jemuž vznikla funkce před 31. 12. 2013, se bude řídit dosavadní právní úpravou; to odpovídá též uvozujícímu přechodnému ustanovení § 3028 odst. 1 a 3 věty první o. z., podle něhož: (1) Tímto zákonem se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti. (3) Není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy (jinými právními poměry jsou zde podle druhého odstavce tohoto ustanovení míněny právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných).

9. Pak je ovšem podle mínění odvolacího soudu nutné dovodit, že na likvidaci probíhající podle § 70 a násl. obch. zák. (včetně zmíněného § 71 odst. 9 obch. zák.) nelze jako prováděcí předpis aplikovat nařízení, jež je prováděcím předpisem k jiným, tam specifikovaným, zákonům (včetně úpravy likvidace právnických osob v §187 až § 209 o. z.).

10. Na podporu shora uvedené argumentace lze poukázat na přechodné ustanovení § 11 vyhlášky, podle kterého se vyhláška vztahuje na odměnu a hotové výdaje likvidátora a člena orgánu společnosti, kteří byli jmenováni soudem ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky. Tedy rovněž v případě úvah o aplikaci vyhlášky při stanovení odměny likvidátora jmenovaného soudem před její účinností, tj. do 31. 12. 2000, je rozhodující okamžik, kdy došlo ke jmenování likvidátora. Nařízení obdobné přechodné ustanovení neobsahuje, je tedy třeba vyjít z výše uvedených přechodných ustanovení zákonné úpravy; závěr je však principiálně shodný.

11. V poměrech projednávané věci to znamená, že soud prvního stupně při stanovení výše odměny odvolatele (jmenovaného do funkce likvidátora usnesením ze dne 15. 4. 2013, č. j. 74 Cm 226/2012-9, jež nabylo právní moci dne 7. 5. 2013) správně postupoval podle § 4 vyhlášky, a přiznal-li likvidátorovi namísto odměny 1 000 Kč zvýšenou odměnu dle § 4 odst. 2 vyhlášky v částce 5 000 Kč, přiznal mu odměnu v nejvyšší možné výši. Přiznání ještě vyšší odměny, jak odvolatel požaduje, by ze shora popsanych důvodů nemělo oporu v právní úpravě dopadající na projednávanou věc.

12. Proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.